

اثر بخشی برنامه آموزش مهارت‌های زندگی به خانواده‌ها از طریق

مراکز فرهنگی شهر تهران

دکتر صدیقه ضیایی * محبوبه دادفر ** علیرضا ضیایی ***

چکیده

برنامه آموزش مهارت‌های زندگی مهمترین برنامه پیشگیری اولیه از آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سطح سلامت روان است و به بسیاری از نیازهای آموزشی و پرورشی خانواده‌ها پاسخ می‌دهد. هدف پژوهش حاضر ظرفیت‌سازی و تقویت بنیان‌های ارائه این برنامه از طریق فرهنگسراها و مراکز فرهنگی شهری و همچنین بررسی قابلیت‌های این نهادها در این برنامه می‌باشد که با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه تحقیقات، بازتوانی و بهبود زندگی زنان به اجرا در آمد. در پژوهش حاضر که از نوع مداخله‌ای می‌باشد، محتوی برنامه آموزشی مهارت‌های زندگی طی یک کارگاه ۴ روزه به مدرسان این برنامه آموزش داده شد و سپس آنها در کلاس‌های کارگاهی که در فرهنگسراها و مراکز فرهنگی منتخب شهر تهران، برگزار شد، این مطالب را به ۱۸۳۶ نفر که شامل والدین (مادران) بودند طی ۲ جلسه آموزش ۴ ساعته و ۱۰۲۰ کودک و نوجوانان دختر و پسر (۵۲۷ نفر کودک و ۴۹۳ نفر نوجوان) طی ۸ جلسه آموزش ۲ ساعته به شیوه فعال به مدت ۲/۵ ماه منتقل کردند. آزمودنی‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس و داوطلب انتخاب شدند و بر اساس پرسشنامه محقق ساخته ویژه برنامه آموزش مهارت‌های زندگی مورد ارزیابی کمی (پیش‌آزمون و پس‌آزمون) و کیفی قرار گرفتند. تحلیل داده‌ها با استفاده از آمارهای توصیفی و وابسته انجام گرفت. بین نمره‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون در پرسشنامه یاد شده تفاوت معنی‌داری مشاهده گردید. بررسی کیفی نیز نشان داد که آنها از دوره آموزشی راضی بوده و این دوره را بسیار ضروری و مفید دانسته و پیشنهاد دادند که طول مدت دوره افزایش یافته و دوره ادامه یابد. با توجه به ویژگی‌های خاص فرهنگسراهای تحت پوشش شهرداری به نظر می‌رسد این نهادها که در ارائه این مداخله مهم پیشگیرانه، در صورتی توان سازمان‌های غیردولتی و متخصصان علاقه‌مند به آن اضافه گردد، از توانایی و قابلیت فیزیکی و مقبولیت اجتماعی بالایی برخوردار هستند.

کلیدواژه: آموزش مهارت‌های زندگی، والدین، کودکان، نوجوانان، فرهنگسراها،

سازمان‌های غیردولتی، ارزشیابی، تهران